

Beskyttelse af træ mod skimmelsvamp og blåsplint

Træ er ikke kun populært hos mennesker som byggemateriale, men er også eftertragtet hos insekter og svampe som bolig og fødekilde. Uanset om vinderen i denne konkurrence er dyr eller plante, så har vi det syn på sagen, at vi betragter de i sig selv nyttige organismer som skadelige.

Heldigvis kan mennesket drage fordel af denne konkurrence, fordi det konstruktivt kan beskytte træet mod vedvarende fugt. Insekter og svampe elsker det nemlig fugtigt, og foretrækker træ med mere end 20 % vandindhold.

Ud over konstruktionsmæssige forholdsregler som tagudhæng, hældning, afløbsprofiler o.s.v. er det enkleste middel til konstruktiv træbeskyttelse en god malebehandling. "God" i denne forstand når den samtidig kan to ting: 1. afviser flydende vand; 2. lader vand i dampform trænge igennem. Imprægnering, dækkende træmalning og lasur (bejdse) fra AURO behersker begge disse dyder i et perfekt afbalanceret forhold – ved regelmæssig vedligeholdelse gennem årtier.

Der er imidlertid situationer, hvor konstruktiv og fugtregulerende foranstaltninger ikke er tilstrækkelige. Dette gælder især i tilfælde, hvor VOB (i Tyskland: udbudsbetingelser for byggeri) ligger til grund. Her er - efter del C (DIN 18363) - anvendelsen af en efter Euro standard EN 113 (svamp) eller EN 152.1 (blåsplint) godkendt træbeskyttelsesmiddel uundgåelig. En lignende situation haves, når konstruktionsfejl ikke kan elimineres eller et stærkt angreb af f.eks. blåsplint forestår.

I kravene i VOB ligger et stort økologisk problem, for standarderne opfyldes kun af bestemte godkendte træbeskyttelsesgrundere. De omfattede fungicider er efter farelovgivningen klassificeret som sundhedsskadelige

(Xn) eller "Giftige" (T) samt "Miljøfarlige" (N). Deres anvendelse må vi af økologiske og toksikologiske grunde uindskrænket afvise; de honorerer naturligvis ikke de strenge økologiske og toksikologiske krav til råstoffer i AURO-produkter. AURO grundere med sådanne biocider går ikke.

Vi vil dog ikke efterlade vores kunder med dilemmaet mellem "VOB" eller konstruktionsmangler, der ikke kan elimineres. Her gælder nemlig kun løsningen, at der efter en "konventionel" træbeskyttelsesgrundning på alkydharpiksbasis, efterfølgende må arbejdes videre med AURO produkter. Af tekniske grunde er der intet at indvende mod en sådan fremgangsmåde – systemernes anvendelighed er givet forud.

Det økologiske argument for et sådant kompromis ligger deri, at valget står mellem "3-4 gange kemi" eller alternativet "1x kemi, 2-3 gange konsekvent økologi" – økologien vinder altså også ved det kompromisbehæftede alternativ tydeligt. Og vigtigst af alt: selv med biocidholdige grundere gives der ingen garantier mod angreb! I faglitteraturen er der ganske kort henvist til dette problem: reklamationer efter svampeangreb begrundes derefter på faglig vis intet erstatningskrav (H. Bartholemy i "Malerblatt" 12/2000, S. 34-36).

Egnede og VOB-duelige træbeskyttelsesmidler findes opløsningsmiddelbaseret eller vandfortyndbar. Den følgende liste giver et (ufuldstændigt) overblik over præparater til beskyttelse af træbygningsdele i fareklasse 3 ("vejrpåvirkning eller kondensation af udsat træ uden jordkontakt"). Anvendelsen af produkterne må følge producenternes vejledninger – vi kan selvfølgelig ikke give nogen garanti eller påtage os noget ansvar derfor. Følgebehandlingen med AURO produkter udføres i henhold til de respektive tekniske datablade.

Producent	Produkt	Testcertifikat	Aktivstoffer: betegnelse
BRILLUX	Impredur Holzschutzgrund 550	RAL træbeskyttelse GK 3	propiconazol: Xn, N
HERBOL	Bläueschutzgrund	EN 152.1	dichlofluanid: Xn, N
SIKKENS	Cetol SV 868 <i>eller</i> imprægnering	EN 113, EN 152.1, RAL HSM GK 3	JPBC: Xn, N; propiconazol: Xn, N
SIKKENS	Cetol WV 884 <i>eller</i> imprægnering	EN 113, EN 152.1, RAL HSM GK 3	propiconazol: Xn, N

JPBC: iod-propynyl-butylcarbamat. - Andre varer, ikke officielt godkendte produkter med egnede aktivstofangivelser er f.eks.: BONDEX Træbeskyttelsesgrunder 3920 LH, BONDEX Nåletræs-Imprægneringsgrunder, BONDEX Træbeskyttelsesgrunder 3970 WB, CAPAROL Capalac Træ-Imprægneringsgrunder; GORI Nåletræs-Imprægneringsgrunder; GORI 28 Imprægneringsgrunder GU LH. Angivelser (uden ansvar) i henhold til tekniske datablade fra producenterne og BIA Farestof-informationssystem. Spørg producenterne for yderligere information. Der eksisterer endvidere talrige produkter uden verificerbare aktivstoffer. Her bør risikoen ved en overflødig behandling eller sågar skadestofbelastning uden ønsket beskyttelsesvirkning tages med i overvejslen.